

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၈၃)

သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဓမ္မအမြင်

အတ္တမဟာပဏှိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၅-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၃-ခုနှစ်
တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၈-ရက်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅-ရက်၊
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ချမ်းအေးသာဓိမြို့နယ်၊ မဟာသကျသီဟဘုရား
ဝေဇယန္တာမဟာဗန္ဓုလ ဓမ္မာရုံ ဓမ္မဗိမာန်တော်ကြီးတွင် ဆင်ယင်ကျင်းပ
ပြုလုပ်အပ်သော ရတနာလူငယ် မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာတော် ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
တရားစာအုပ် တရားတိတ်ခွေ ဓမ္မဒါန ကုသိုလ်ပြုလုပ်ငန်း (၅)နှစ်ပြည့်
အထိမ်းအမှတ် တရားတော်ကို ပူဇော်ခြင်း အထူးဓမ္မသဘင် အခမ်းအနား၌
ရတနာလူငယ် မြတ်ဗုဒ္ဓဒေသနာတော် ပြန့်ပွားရေး အကျိုးဆောင်အဖွဲ့နှင့်
ရတနာညီအစ်ကို မောင်နှမများ၏ အမတဒါန ဓမ္မဒါနအဖြစ်ဖြင့်
ဟောကြားအပ်သော “သူ့အမြင့်၊ ကိုယ့်အမြင်၊ ဓမ္မအမြင်” တရားဒေသနာတော်။

* * *

သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဓမ္မအမြင်

သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်၊ ဓမ္မအမြင်မှာ - အမြင်ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို “ဒဿန” လို့ အသုံးပြုကြတယ်။ ဒိဋ္ဌိလို့လည်း အသုံးပြုကြတယ်။ “ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိ” လို့ပါဠိစာပေမှာ ဒိဋ္ဌိကို ဒဿနဆိုတာနဲ့ ဖွင့်ပြတယ်။ အဲဒီ တော့ ဒဿနနဲ့ ဒိဋ္ဌိဟာ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် တူညီတယ်။ သို့သော် ရံဖန်ရံခါ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိတယ်။ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ စကားလုံးကို မှားယွင်းတဲ့အမြင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သုံးတာများတယ်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဆိုတော့မှ အမြင်မှန်တာကို ယူတယ်။ ဒဿန ဆိုတာ အမှားနဲ့ မပတ်သတ်ဘူး။ ဉာဏ်ရဲ့ အမြင်နဲ့ပတ်သက်ပြီးသုံးတယ်။ ဒါက ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ စကားလုံးအသုံးပြုမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးပြောတာ။

ဒိဋ္ဌိ လို့ပြောလို့ရှိရင် မှားယွင်းတဲ့ အထင်အမြင်တွေကို ရည်ညွှန်းလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီ နေရာမှာ “ဒိဋ္ဌိ” ဆိုတာနဲ့ “တိတ္ထိ” ဆိုတာ ဒီစကားလုံးနှစ်ခုက မတူဘူး။ တိတ္ထိ ဆိုတာ တိတ္ထိယ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက လာတာ။ ‘ယ’ ဖြုတ်ပြီး ဗမာစာမှာ တိတ္ထိလို့တင်ခေါ်တယ်။ အဲတော့ တိတ္ထဆိုတာ အယူဝါဒကိုပြောတာ။ တိတ္ထိယဆိုတာ အယူဝါဒတစ်ခုကို စွဲကိုင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် (Holder of wrong view)ပေါ့။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို တိတ္ထိယလို့ခေါ်တာ။ အဲတော့ တိတ္ထိယဆိုတဲ့ စကားလုံးက ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ညွှန်းတဲ့စကားလုံး။ မြန်မာစာမှာ ဒိဋ္ဌိ တက္ကတွန်းတွေလို့ ရေးကြတယ်။ အဲဒါကျတော့ တိတ္ထိ တက္ကတွန်းတွေလို့ မှန်အောင်သုံးတတ်ဖို့ လိုအပ်တယ်ပေါ့။ အေး ပါဠိမတတ်လို့ မှားတယ်လို့လည်း ဒီလိုမပြောလေနဲ့ပေါ့။ မတတ်တာ ဆိုတာက သူဟာသူ ဘယ်သူမှ တတ်မလာဘူး။ တတ်အောင် လုပ်ရမှာပေါ့နော်။ တစ်လုံးချင်း တစ်လုံးချင်းဖြစ်စေ တတ်အောင် လုပ်ရမယ်။ မှန်ကန်မှုမရှိအောင် သုံးတတ်ဖို့လိုတာပေါ့။

အဲတော့ ဒဒွေးလုံးကြီးတင်တဲ့ ဥပမ်းဘဲလည်ဆင့်နဲ့ နှစ်ဆင့်ရေးထားတဲ့ ဒိဋ္ဌိဆိုတာက ဒဿနဆိုတာနဲ့ သွားတူတယ်။ အမြင်လို့ ပြောတယ်။ ရှေ့က “သမ္မာ” မပါဘဲနဲ့ “ဒိဋ္ဌိ” လို့ပြောလို့ရှိရင် များသောအားဖြင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပဲ ရည်ညွှန်းလေ့ရှိတယ်။ တစ်ခါတရံ ထင်ရှားအောင် ရှေ့က (Qualifier word) လို့ခေါ်တဲ့ ‘မိစ္ဆာ’ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ဖော်ပြရင်တော့ သေချာပေါက် “မှားယွင်းတဲ့ အမြင်” လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ အားလုံးရကြတဲ့ စကားလုံးတစ်ခုကိုကြည့်။

မေတ္တာသုတ် အဆုံးဂါထာမှာ “ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မာ သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော” ဆိုတဲ့စကားပါရှိတယ်နော်။ အဲဒီ မှာ ‘ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မာ’ မှ ‘ဒိဋ္ဌိ ဆိုတာက မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုကို ပြောတာ။ ‘သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော’ မှာ ဒဿနကတော့ (ဒီသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်လို့ဟာမျိုး) မှန်ကန်တဲ့ အမြင်ကို ရည်ညွှန်းတယ်။ ဒါကြောင့် စကားလုံးရဲ့ အနေအထားကို ကြည့်ပြီး ဘုန်းကြီးတို့ အမှန်အကန်ကို သိကြရတာ ။ ဒီစကားလုံးဟာ ဘယ်နေရာမှာ သုံးတာလဲ။ သုံးတဲ့ အပေါ် သို့မဟုတ် (Word contact)ခေါ်တဲ့ စကားလုံးရဲ့ ဆက်သွယ်မှုကို ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရတာ ။ အဲဒီ လိုမှ မသိဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒီစကားလုံးကို တွေ့ကရာမှာ လျှောက်သုံးလို့ ရှိရင်တော့ မှန်ကန်မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့နော်။ အဲတော့ ပါဠိစာပေမှာလည်း စကားလုံးက သူ့နေရာနဲ့သူ သုံးရတာ ။

ယခု “သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်၊ ဓမ္မအမြင်”မှာ အမြင်ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ စကားလုံးကလည်း လာတယ်၊ ဒဿန ဆိုတဲ့ စကားလုံးကလည်း လာတယ်။ အားလုံးဟာ မြင်တာ။ အမြင်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ဉာဏ်အမြင်ကျတော့ အမှားမရှိဘူးနော်။ ဉာဏ်အမြင် မဟုတ်ဘဲနဲ့ မှားယွင်းတဲ့ ထင်မြင်ယူဆမှုလို့ ဆိုတာကျတော့ မှားယွင်းတယ်။ အသိဉာဏ်မပါဘဲနဲ့ မာနနဲ့ မြင်တယ်၊ တဏှာနဲ့မြင်တယ်၊ ဒိဋ္ဌိနဲ့မြင်တယ်ဆိုတဲ့ အဲဒီ အမြင်တွေက မှားတဲ့အမြင်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ဒီလိုခေါ်တယ်။ အဲတော့ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် အမြင်ချင်းမတူကြဘူး။

အခု ဒီသုတ္တန်ရဲ့ အမည်နာမက ကိဒိဋ္ဌိကသုတ်။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာ

ပါရှိတယ်။ အဓိပ္ပါယ် ကတော့ “ဘယ်လိုအမြင်ရှိသလဲ၊ ဘာအမြင်ရှိသလဲ” ဖြစ်တယ်။ ဒီစကားလုံးယူပြီး ဘုန်းကြီးက “သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဓမ္မအမြင်” နာမည်နဲ့ ဟောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသုတ္တန်က မှတ်သားစရာ ကောင်းတာ။ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင် ဆိုတာမှန်ချင်မှမှန်တယ်။ ဓမ္မအမြင်ကျတော့ အမှားမရှိဘူး။ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်ဆိုတာ လွဲမှားတာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မယ် မဟုတ်ချင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဓမ္မအမြင်ကျတော့ မှန်ကန်တဲ့ အမြင်။

နောက်တစ်နည်း ပြောမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘုန်းကြီးတို့တတွေဟာ ဗုဒ္ဓကို ယုံကြည်လို့ ဗုဒ္ဓသာဝကအဖြစ် ခံယူထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်းပဲ။ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ ရဟန်းသံဃာ တွေရော အကုန်လုံးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ တပည့်သာဝကအဖြစ် ခံယူထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တော့ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်တွေမပါတဲ့ ဓမ္မအမြင်နဲ့ ဘယ်လိုမြင်ရမလဲဆိုတဲ့ ဒီအချက်ကို သိစေချင်တာပေါ့။ ဓမ္မအမြင်နဲ့ မြင်ဖို့လိုတယ်။ သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်ဆိုတာတွေဟာ မှားချင်မှားမယ်။ အဲဒီ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေနောက်ကို မလိုက်ဘဲနဲ့ ဓမ္မအမြင်ဆိုတာ ဘယ်လို အမြင်လဲ လို့ ဒီအဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြမယ်။

နောက်တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် “စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ရဲ့ ဓမ္မအမြင်က ဘာလဲ” ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘဝကို ဘယ်လိုရှုမြင်မလဲ’ လို့ မေးလို့ရှိရင် ဘယ်လိုဖြေမလဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အမြင် What is Buddhist view? ဟာ ဘယ်ဟာလဲလို့ တစ်စုံတစ်ယောက်က မေးခဲ့မယ်ဆိုရင် Buddhist view ကိုရှင်းပြနိုင်ရမယ်။ အမြင်ဆိုတာကို ဘယ်လိုရှင်းပြမလဲ။

ဒီသုတ္တန်မှာ အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးက ဗုဒ္ဓ ဘာသာတစ်ယောက်ရဲ့ ဓမ္မအမြင်ကို သူ ရှင်းပြတာ။ အနာထပိဏ်သူဌေး ဆိုတာ အားလုံးသိတဲ့အတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနဲ့ အလွန်ရင်းနှီးတယ်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ သွားရင်းကနေ ဘုရားနဲ့တွေ့ပြီးတော့ အမှတ်မထင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ခဲ့တယ်။ မြတ်စွာဘုရားနဲ့

သိပ်တွေ့ချင်လို့ ဘုရားနဲ့ သွားတွေ့တာ။ ဘုရားအပေါ်မှာ သိပ်ကျေနပ်ပြီး တရားနာလိုက်ရတဲ့အခါမှာ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။ သောတာပန်ဖြစ်သွားပြီ ဆိုကတည်းက ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ်ဖြစ်သွားပြီလို့ ဒီလိုပြောတာနော်။ ဘယ်တော့မှ မပြောင်းလဲတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်တာ။

အဲဒီ မှာတင် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ဘုရားကိုပင့်ခဲ့တာ။ သာဝတ္ထိမြို့ကို ဘုရားပင့်တာ အနာထပိဏ် သူဌေးပဲ။ သူ့နာမည်ရင်းက သုဒတ္တ လို့ခေါ်တယ်။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီး ရေစက်ချပွဲမှာ သူ့ရဲ့ ညီတစ်ယောက်က မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရား နာရတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးဝတ်သွားတယ်။ သုဘူတိ လို့ခေါ်တယ်။ သူတို့ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်က သုဒတ္တနဲ့ သုဘူတိ။ သုမနသူဌေးကြီးရဲ့သားတွေ။ သာဝတ္ထိမြို့မှာတော့ မြို့မျက်နှာဖုံးလို့ ပြောရမှာ။ အလွန်ချမ်းသာတဲ့သူတွေပေါ့။

ဘုရားပင့်လာတဲ့ အနာထပိဏ်သူဌေးကတော့ ဘုန်းကြီးမဝတ်နိုင်ဘူးနော်။ ဘုန်းကြီး မဝတ်နိုင်ဘူး။ သူက ကျောင်းဒါယကာဘဝနဲ့ပဲ အသက်ထက်ဆုံး မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာကို ထောက်ပံ့လှူဒါန်းပြီး နောက်ဆုံးမှာ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာတဲ့အခါမှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ အဆုံးအမ ‘အနာထပိဏ္ဍိကော ဝါဒ’ဆိုတဲ့ သုတ္တန်ကို ကြားနာပြီးတဲ့နောက်မှာ သူဟာ သေဆုံးသွားတယ်။ ဘဝတစ်ခု အဆုံးသတ်သွားတယ်။ အဆုံးသတ်သွားတဲ့အခါ တုသိတာ နတ်ပြည်ကို ရောက်သွားတယ်။

သူ့သားတွေ သမီးတွေကလည်း အင်မတန်မှ တော်ကြတယ်။ အဲဒီ ထဲမယ် အတော်လေး ဟောပြောပေးရတဲ့ သားတစ်ယောက်ကတော့ ‘ကာဠ’ (ကာလ)ဆိုတဲ့ သားတစ်ယောက်ပဲ။ မလိမ်မိုး မလိမ္မာမို့ ပိုက်ဆံပေး ချောမော့ပြီးတော့ ဘုရားတရားနာအောင် လုပ်တာ။ နောက်ပိုင်း တော့ သူလည်းပဲ လိမ္မာသွားတယ်ပေါ့။ အဲတော့ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးမှာ ကျန်တဲ့ သမီးတွေကတော့

စူဠသုဘဒ္ဒါတုံ၊ မဟာသုဘဒ္ဒါတုံ၊ သုမနာဒေဝီတုံ။ ဒီသမီးတွေကတော့ အင်မတန်မှ လိမ္မာတယ်။ အဖေ့ခြေရာနင်းပြီးတော့ သောတာပန်တွေ သကဒါဂါမ်တွေ ဖြစ်ကြ တယ်။

သုမနာဒေဝီက သကဒါဂါမ်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သေခါနီး မှာ သူ့အဖေကို သတိပေးတဲ့ အနေနဲ့ ဘာပြောသွားတုန်းဆို အဖေကို အဖေလို့ မခေါ်ဘဲနဲ့ ‘မောင်လေး’ လို့ ခေါ်သွားတာ။ ဒါသတိပေးသွားတာ။ ဓမ္မအမြင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အဖေက သမီးထက် ငယ်နေတယ်။ ဗမာပြည်မှာတော့ အဖေထက် သားတစ်လကြီးဆိုတဲ့ နတ်ရုပ်တွေရှိတယ်နော်။ ဒီမှာတော့ သမီးက အဖေထက် ကြီးနေတယ်။

နောက် အနာထပိဏ်သူဌေးရဲ့ သားတစ်ဦးအကြောင်း အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာ ပါတာ ရှိသေးတယ်။ သူ့သားတစ်ယောက် သင်္ကန်း ဝတ်သွားတယ်။ မောင်သဒ္ဓ = သဒ္ဓါတရားရှိသူလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ တရားတွေဟာ ဟောတာကလည်း တစ်ချိန်စီ ဟောတယ်။ ဟောတဲ့နေရာကလည်း တစ်နေရာစီဟောတယ်ဆိုတော့ ဟိုနားလေးမှတ်ထား၊ ဒီနားလေးမှတ်ထား။ ကျမ်းကို နဲ့နေအောင်ကြည့်ပြီး ပြန်စုစည်းနိုင်မှ ဒီဇာတ်လမ်းက ပေါ်လာတာ။ အဲတော့ သူ့သားတစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်ကို ဘယ်မှာတွေ့ရတုန်း ဆိုတော့ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာ သဒ္ဓသုတ် ဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီ သဒ္ဓသုတ်မှာ တွေ့ရတယ်။

ဘုဘူတိမထေရ်က သူ့ရဲ့တူဖြစ်တဲ့ ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားဆီ ခေါ်သွားပြီး မိတ်ဆက် ပေးတယ်။ "အရှင်ဘုရားတဲ့ ဒီကိုယ်တော်လေးဟာတဲ့ သုဒတ္တရဲ့ သားပါတဲ့" အဲဒီ မိတ်ဆက်ပေးတဲ့ စကားအရ သဒ္ဓဆိုတဲ့ သားတစ်ယောက် ရှိသေးတယ်ဆိုတာလည်း သိခွင့်ရတာ ပေါ့နော်။

(ဒါ့အပြင် မြတ်စွာဘုရားဟာ သစ္စကပရိဗိုဇ်ကြီးနဲ့ တွေ့တာ ဘယ်အချိန်လဲလို့ မှတ်သား မိကြတုန်း။ သစ္စကပရိဗိုဇ်နဲ့ မြတ်စွာဘုရား

တွေ့တဲ့အချိန်ကို ဘယ်သူမှန်အောင် ပြောနိုင်တုန်း၊ စာကိုကြည့်ရတယ်၊
ဗုဒ္ဓဝင်ကြည့်ရုံနဲ့ မသိဘူး၊ သစ္စကပရိပိုဇ်ကြီးနဲ့ မြတ်စွာဘုရား တွေ့တဲ့အချိန်ဟာ
ဘယ်အချိန်တုန်းဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား ၇၂ နှစ်ကျော်မှတွေ့တာ။ အထောက်အားက
ဘာလဲလို့ဆိုရင် အတ္တအကြောင်းကို ပြောတဲ့အခါမှာ ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးကို
ဥပမာမပေးဘဲနဲ့ အဇာတသတ်ကို ဥပမာပေးတာ။ အဇာတသတ် နန်းတက်တာက
မြတ်စွာဘုရား ၇၂ နှစ်ရောက်မှ နန်းတက်တာ။ အဲတော့ ၇၂ နှစ်ရဲ့ နောက်ပိုင်းကျမှ
သစ္စကပရိပိုဇ်နဲ့တွေ့တာ။ အောင်ခြင်းရှစ်ပါး မှာတော့ သာမန်ရေးသွားတာသာ
ရှိတယ်နော်။ ဘယ်အချိန်လောက် သစ္စကပရိပိုဇ်နဲ့ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့တယ်
ဆိုတာမပြောနိုင်ဘူး။ သို့သော် စာပေကို နှံ့နှံ့စပ်စပ် ကြည့်ပြီး
ရှေ့နောက်စဉ်လိုက်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သစ္စကပရိပိုဇ်တွေ့တာ
ဒီစကားကို ထောက်ပြီး အသက် ၇၂ နှစ်နောက်ပိုင်းမှ တွေ့တယ်လို့ မှတ်ရမယ်။)

အနာထပိဏ် သူဌေးဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားအပေါ်မှ အင်မတန်မှ
ဥဉ္ဇာတဲ့ ဒါယကာကြီး။ ကျောင်းသွားတဲ့အခါမှာ ဘုရားကို ဘယ်တော့မှ မေးခွန်းတွေ
များများမေးလေ့မရှိဘူးနော်။ သူ့ကို ရှင်းပြနေရင် ပင်ပန်းမှာစိုးလို့။ မြတ်စွာဘုရားက
တရားဟောနေရင် ပင်ပန်းမှာစိုးလို့တဲ့။ အင်မတန်မှ ဥဉ္ဇာတဲ့သဘော။ တစ်နေ့ကို
သုံးကြိမ် ဇေတဝန်ကျောင်းကို ရောက်အောင် သွားတယ်။ လုပ်စရာ ရှိတာလေးတွေ
လိုက်လုပ်ပေးပြီး ဘုရားနားချဉ်းကပ်တယ်။ မေးခွန်းမေးတာ အင်မတန်မှ
နည်းတယ်။ မမေးဘူး။ ဘုရားကို ဟိုသိချင်လို့ ပြောပါဦး၊ ဒီဟာသိချင်လို့ ပြောပါဦး
မလုပ်ဘူးတဲ့။ ဘာဖြစ်လို့ မလုပ်တာတုန်းဆို ဘုရားအပေါ်မှာ ဥဉ္ဇာလို့။ ဒါကို
ဘယ်မှာ မှတ်တမ်း တင်ထားတုန်းဆို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ မှတ်တမ်းတင်ထားတာ။

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးက ရဟန်းတော်တွေထဲမှာ ဘယ်သူ့ကို
အကြည်ညိုဆုံးလို့ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ လက်ယာရံအဂ္ဂသာဝက
အရှင်သာရိပုတ္တရာကို အကြည်ညိုဆုံး။ အရှင်သာရိ ပုတ္တရာနဲ့
စရိုက်ဝါသနာချင်းတူတယ်။ လူဆိုတာ သူ့စရိုက်လေးတွေနဲ့သူ မတူကြဘူး။

စရိုက်ကလေးချင်း တူတယ်၊ ဝါသနာချင်းတူတယ်လို့ ပြောရမယ်။
ဘယ်လိုဝါသနာတူတာတုန်း ဆိုတော့ အနာထပိဏ်သူဌေးကလည်း အများအကျိုးကို
သိပ်ပြီးတော့ လုပ်ချင်တာ။ သဒ္ဓါတရား အလွန်ကောင်းတယ်။ ကျွေးချင်တယ်
မွေးချင်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဖြစ်ခင်ကတည်းက သူက အနာထပိဏ်က။ စားစရာ
သောက်စရာမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်လာတာ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်မှ
လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဖြစ်ခင်ကတည်းက သူက လှူတန်းလာတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်။ အများပေါ်မှာ အလွန် မေတ္တာထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလိုပြောလို့ရတယ်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ထို့အတူပဲ။ မေတ္တာအင်မတန်ကြီးတယ်။
အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဘုရားရဲ့အကြီးဆုံးတပည့်ပဲ။ သံဃာတွေထဲမှာ သူက
ရာထူးအကြီးဆုံးလို့ ပြောရမယ်။ သို့သော် ငါရာထူးအကြီးဆုံးဆိုပြီး ဘယ်တော့မှ
အခွင့်အရေး မယူဘူး။ ဆွမ်းခံသွားရင် နောက်ဆုံမှ သွားတယ်။ ကျောင်းထဲကို
ဆွမ်းခံသွားခါနီး လှည့်ပတ်ကြည့်တယ်။ တံမြက်စည်း မလှည်းရသေးတဲ့ နေရာဆို
လှည်းထားခဲ့တယ်။ ရေအိုးတွေ ဖွင့်ကြည့်တယ်။ ရေမခပ်ရသေးဘူး ခပ်ထားခဲ့တယ်။
ရေဖြည့်ထားခဲ့တယ်။ ရေအိုးစင်တွေ အကုန်လိုက်ကြည့်တယ်။ သင်္ကန်းတွေ ဘာတွေ
မခေါက်ဘဲနဲ့ ထားရင် အရှင်သာရိပုတ္တရာက ခေါက်ပြီး သိမ်းပေးထားခဲ့တယ်။ အဲဒီ
လောက်ထိအောင် အားလုံးအပေါ်မှာ ငဲ့ညှာတယ်။

*